

för sig och sin hustru Ingerun. Tores själstuga har utan tvivel varit belägen intill sundet och vadstället, där också runstenen varit rest. Uppgiften är ett intressant vittnesbörd om kyrkans verksamhet under missionstiden för att förbättra vägarna och möjligheterna att färdas genom landet. Jfr inskriften på U 1033 (Årby, Lena sn).

997. Lövsta, Funbo sn.

Pl. 41.

Litteratur: B 540, L 309, D 1:253. J. Bureus, F a 6 s. 185 n:r 100 (Rhezeliuss), F a 5 n:r 131, F a 1 s. 32; J. Rhezelius, F c 6 (Monumenta Uplandica) s. 28, 29 (utg. i UFT h. 30, 1915), F 12 bl. 103 v:o, F m 18 n:r 28, R 550 (UUB) n:r 5; Ransakningarna 1667—84; J. Peringskiöld, Monumenta 2, bl. 154; O. Celsius, Svenska runstenar (F m 60) 1, s. 92; R. Dybeck, Reseberättelse 1864; UFT h. 3 (1873), s. 40; O. v. Friesen, Anteckningar (UUB).

Äldre avbildningar: Rhezelius, teckningar (i F c 6, F m 18 och R 550); Bureus, kopparstick (F f 6 n:r 59); J. Leitz och J. Hadorph, träsnitt (i Peringskiölds Monumenta och B 540); Dybeck (D 1:253); v. Friesen foto (UUB); E. Wessén foto 1911.

Runstenen står i parken 100 m. NV om huvudbyggnaden, med ristningen vänd åt SV.

Inskriften var känd redan för Bureus genom teckning och läsning av Rhezelius. I sin anteckningsbok från resan 1635 (F c 6) har han noterat: »22 Sept. I hagen sunan Löstadh står denne R| wender sig södher mot wijkä äng. Bönderna sade at han uar satt för en Jättkonger och dät skulle stå på sten. är ett rör nordan honom där draken plägar synas närmer byn.» I sin prydliga renskrift (R 550) har Rhezelius om denna runsten antecknat: »I Haghan widh Löfstadh

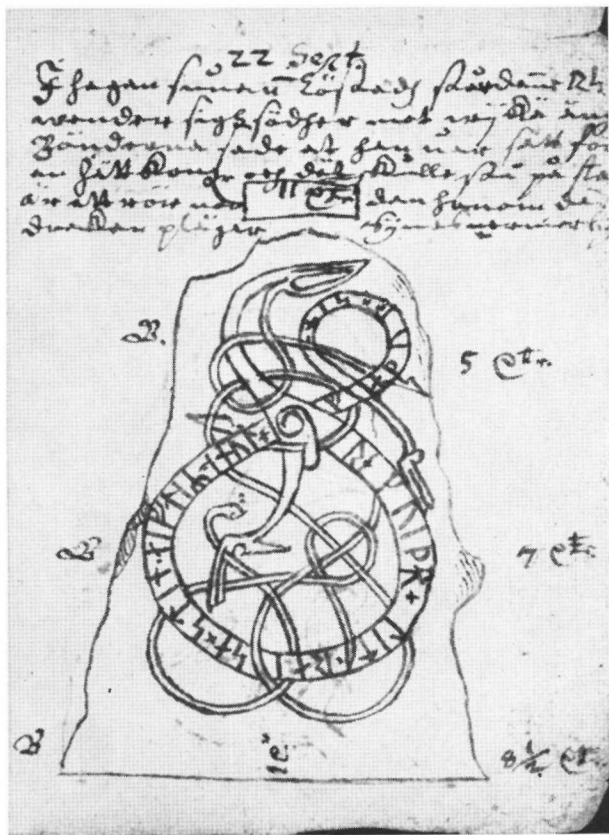


Fig. 139. U 997. Lövsta, Funbo sn.
Efter teckning av Rhezelius (F c 6).

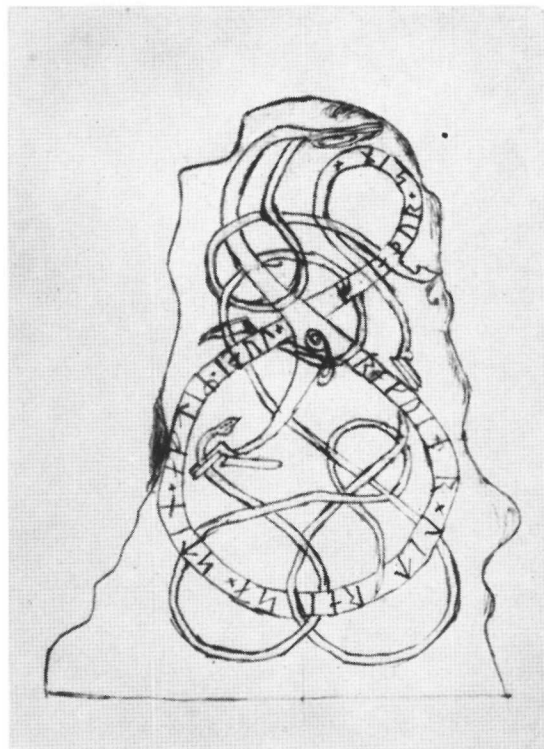


Fig. 140. U 997. Lövsta, Funbo sn.
Efter teckning av Rhezelius (F m 18).

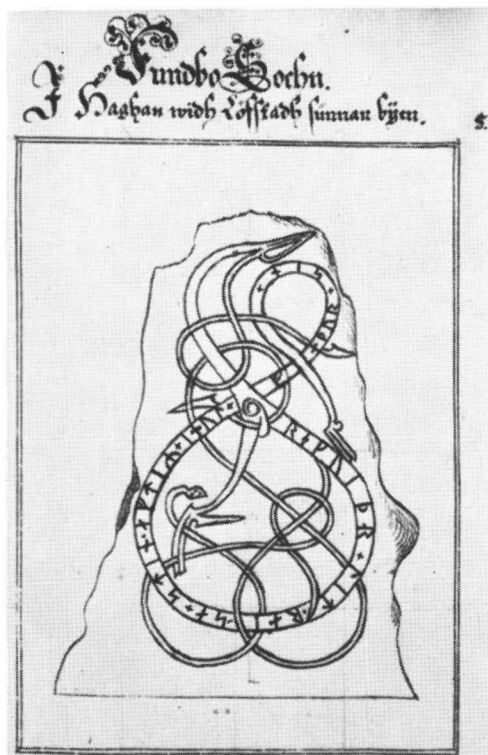


Fig. 141. U 997. Lövsta, Funbo sn.
Efter teckning av Rhezelius (R 550).

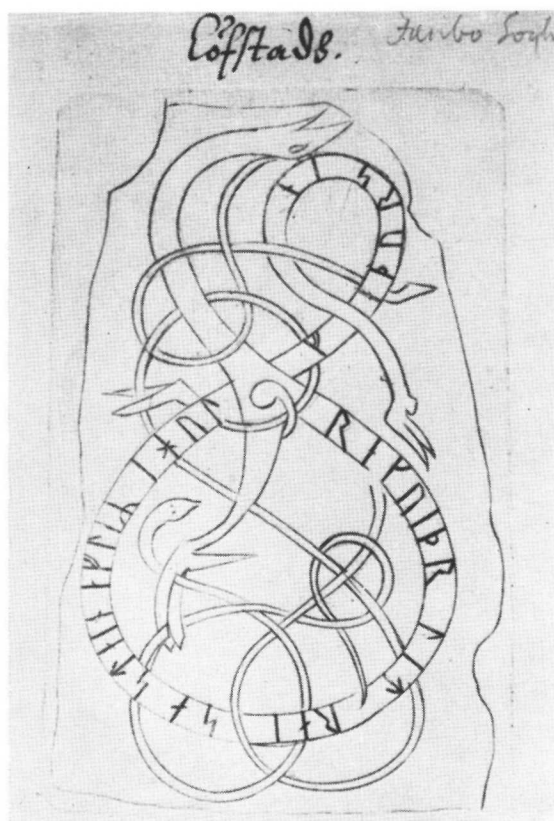


Fig. 142. U 997. Lövsta, Funbo sn.
Efter kopparstick av Bureus.

sunnan byen. — Denne Runesten lät iagh Vpreesa, huilken wänder sigh mz skriften söder mot Wijka äng, där som säges hafwa warit siö tilförene. Om för^{ne} steen berättade Almogen i Sochnen så: At han är satter för en Jättekonunger, huilken där strax hoos skal wara begrafwen i en högh eler Röös, af huilket Röös draken ofta plägar sigh see låta.» F a 6: »Widh Löfstadh i en haga.» F a 5: »Löfstad». — *Ransakningarna*: »Löfstad Backan äfwen en stoor hoop steenlagde griffter, Jtem en Jordhög, så och en ruhnesteen ofwan om byen påskrifwen.» — Träsnittet i Peringskiölds *Monumenta* har påskriften: »Löfstad» (B 540: »Löfstad»; L 309: »Löfstads hage»). — Celsius torde icke själv ha sett stenen. — Beskrivningen till Geologiska kartbladet »Upsala» (1869): »vid Löfsta, S om vägen». Platsen är utmärkt på kartbladet. Då detta utkom, var emellertid stenen redan flyttad till sin nuvarande plats. Dybeck meddelar i sin reseberättelse 1864: »Löfstadsstenen är inflyttad i trädgården, der han står på en förmonlig plats». D 1: 253: »Denne sten står för närvarande i trädgården på vestra sidan om Löfstad.»

Röd, fältspatrik granit. Höjd 1,55 m., bredd (på mitten) 0,99 m. Ytan är plan och slät, synes vara en naturlig släppa. Nedtill på v. sidan är ett mindre stycke av stenen avslaget, förmodligen också upptill på h. sidan. F. ö. är ristningen väl bevarad. Den är omsorgsfullt huggen med jämna, i bottnen mjukt rundade linjer. Inskriften är tydlig och väl bevarad.

Inskrift:

rikuiþr × lit raiþa × stina eftir × ihul × faþur × sin
5 10 15 20 25 30 35

Rikviðr let ræisa stæina æftir Igul, faður sinn.

»Rikvid lät resa stenarna efter Igul, sin fader.»

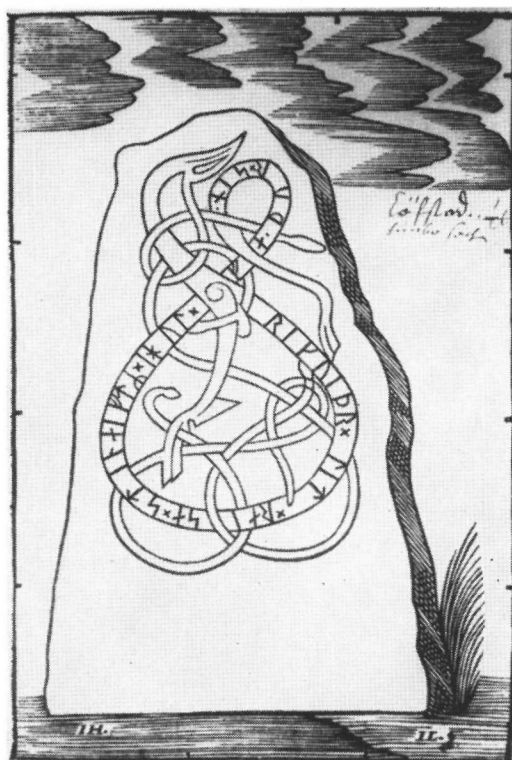


Fig. 143. U 997. Lövsta, Funbo sn. Efter B 540.

Till läsningen: Intet sk vid inskriftens början eller slut; icke heller efter 10 **t** och 20 **n**. Mellan 13 **i** och 14 **s** förekommer en felteckning, i det att runslingan är huggen över det korsande smalare bandet. Övre stapeln i 14 **s** är skadad. 21 **e** är tydligt stunget.

Rhezeliuss (F c 6, F a 6): 2 **e**; sk efter 19 **n**; sålunda 16—24 **stin · aiftin**; 26 **n**. Renritningarna i F m 18 och R 550 ha: 16—24 **stin · aftin**. — Hadorph och Leitz (B 540): 2 **i**; sk × framför 11 **r**; 16—24 **stina ifta**, 27 **h**. — Celsius har ingen egen läsning. — Dybeck: 2 **i**, 16—24 **stina efta**, 26 **h**, — v. Friesen anmärker om r. 21: »på midten af **i** är på båda sidor en fördjupning som godt kunde vara en punktering men snarare är den väl tillfällig eller senare anbrakt, då den i botten ej liknar öfriga huggna partier i jämnhet etc.»

Namnet *Rikviðr* förekommer även på runstenen vid Funbo kyrka. Det kan emellertid icke vara samme man, som där omtalas, då fadern till denne Rikvid hette Kätil. Om namnet se U 848. — Om namnet *Igull* se E. Wessén, *Nordiska namnstudier*, s. 106.

Lövsta, Funbo sn.

I *UFT* h. 3 (1873), s. 41 meddelas: »Vid ett torp under Löfsta påträffades, då en spisel refs, för ett par år sedan en runsten, men han var alldeles förbränd och förvittrad, samt så skör, att han föll sönder, då han vidrördes (meddeladt af egaren till Löfsta, friherre Edvard Cederström).» Om denna runsten är f. ö. ingenting bekant.

Marielund, Funbo sn.

I beskrivningen till Geologiska kartbladet »Rånäs» uppges, att en runsten skall finnas »i stenfoten midt bak på Marielunds herrgård, ej synlig, emedan den är öfverrappad». Den identifieras med L 308, vilket knappast kan vara riktigt (se nedan U 998). Troligen beror uppgiften på en tradition om att toppstycket av Skällerö-stenen U 998 skall ha varit inmurat i gamla stenhuset. Detta har emellertid senare kommit till rätta. — Samma ursprung har sannolikt en uppgift från 1936 i ATA, att en runsten »lär vara inmurad i källaren och överkalkad.»